

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Akreditacija študijskega programa

Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta

Enoviti magistrski študijski program Pravo

Izr. prof. dr. Aleš Ferčič
Prof. dr. Saša Nikšič
Teja Drofelnik

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i:

Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta

Študijski program:

»Pravo«, enoviti magistrski študijski program

Skupina strokovnjakov:

predsednik/ca	Izr. prof. dr. Aleš Ferčič, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta
član/ica	Prof. dr. Saša Nikšič, Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet
član/ica	Ga. Teja Drofelnik (prej Štrukelj), študentska predstavica

Datum oddaje končnega akreditacijskega poročila agenciji: 21.6.2021

Podpis predsednika skupine strokovnjakov:

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **22. 1. 2021**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Skupina strokovnjakov je pripravila skupno poročilo na podlagi vloge in prilog k tej vlogi. V postopku akreditacije študijskega programa smo opravili presojo po standardih 1-5, ki so določeni v 17. in 18. členu veljavnih Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ur. l. RS, št. 42/17, 14/19, 3/20, 78/20 in 82/20 – popr.) (odslej: Merila). Presoja je potekala brez posebnosti.

Na podlagi prvega oziroma vmesnega akreditacijskega poročila, ki smo ga pravočasno, tj. 21. 4. 2021, posredovali agenciji, smo 26. 5. 2021 prejeli odziv vlagatelja (Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta) na naše vmesno akreditacijsko poročilo.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je vlagatelj sledil našim dobronamernim predlogom in z namenom odziva na naše poročilo izdelal odlično strukturiran in argumentiran dokument, ki kaže dolžno skrbnost in prizadevanje, da pripravi podlago za odličen enoviti magistrski študijski program.

Glede na to, da smo že v vmesnem akreditacijskem poročilu izpostavili številne prednosti, nekaj priložnosti za izboljšanje in delno neskladnost predlaganega študijskega programa, lahko v tem poročilu, upoštevaje odziv in ukrepe vlagatelja, izpostavimo le še prednosti (saj je izkoristil vse priložnosti za izboljšanje in odpravil ugotovljeno delno neskladnost). To pomeni, da je vlagatelju po našem mnenju uspelo doseči vse zahtevane pogoje oziroma jih mestoma celo preseči; skratka, uspelo mu je pripraviti podlago za odličen Enoviti magistrski študijski program »Pravo«, ki ga štejem kot dobrodošel izobraževalni produkt, ki bo obogatil slovensko visokošolsko in pravno krajino.

(35. člen meril: Skupina strokovnjakov pripravi skupno poročilo po področjih presoje in standardih kakovosti, določenih v merilih za akreditacijo študijskega programa, in sicer na podlagi vloge s prilogami, druge zahtevane dokumentacije in ogleda prostorov, kadar je to potrebno zaradi popolne ugotovitve dejanskega stanja.

Agencija pošlje akreditacijsko poročilo vlagatelju, ki lahko nanj da svoje pripombe v enem mesecu od njegovega prejema. Če vlagatelj v tem roku pripomb na poročilo ne da, to postane končno. Če pripombe da, skupina strokovnjakov v enem mesecu od njihovega prejema pripravi končno akreditacijsko poročilo, v katerem se opredeli do vseh pripomb.)

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Akreditacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Sestava in vsebina študijskega programa				
Standard 1	6	0	0	0
Standard 2	1	0	0	0
Standard 3	1	0	0	0
Zasnova izvajanja študijskega programa				
Standard 4	1	0	0	0
Standard 5	1	0	0	0

Odličnost	<p>-Materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa.</p> <p>-Dvostranski sporazumi in število tujih študentk in študentov (gledano v razmerju do števila domačih študentk in študentov ter z upoštevanjem značilnosti pravnega študija).</p>
------------------	---

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

Temeljna usmeritev za presojo po posameznih standardih:

Skupina strokovnjakov vsak predpisani standard kakovosti presoja na dveh ravneh v skladu z določbami o presoji, ki so podrobneje opredeljene v V. poglavju meril (OBRAZCI VLOG). Na prvi objektivno presodi in z argumenti podpre izpolnjevanje standarda. S tem presoja skladnost, obstoj ali izvajanje predpisanega. Na drugi ravni pa ugotovljeno stanje kvalitativno vrednoti v obsegu nad (ali pa pod) sprejemljivim in s tem presodi tudi kakovost. Na tej ravni presoje z argumenti strokovno oceni, kaj je zelo dobro, dobro, kaj ni oziroma kaj bi lahko bilo boljše. Če je nekaj skladno s predpisom, še ni nujno dobro. Nasprotno nekaj ni nujno slabo, če ni (povsem) skladno s predpisom, saj je visoko šolstvo raznoliko, dobro pa se lahko skriva ravno v posebnosti ali izjemnosti. Medtem ko nekateri standardi kakovosti vsebujejo kvalifikatorje, kot je 'kakovosten', drugi izrecno sprašujejo zgolj po primernosti, ustreznosti ali le obstoju oziroma izvajanju nečesa. Skupina strokovnjakov temu navkljub vselej presoja na dveh ravneh – iz prve ravni na koncu posameznega standarda povzame morebitne neskladnosti ali večje pomanjkljivosti, iz druge pa prednosti in priložnosti za izboljšanje, tako kot izhajajo iz ugotovitev in ocen, in ne po načelu, da morajo biti številčno uravnotežene, ali po kakšnem drugem načelu.

SESTAVA IN VSEBINA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Študijski program po sestavi in vsebini študentom ponuja celovito znanje ter jim omogoča doseči postavljene cilje in načrtovane kompetence oziroma učne izide.

a) konsistentnost in vsebinska povezanost posameznih predmetov in učnih načrtov ter študijskega programa kot celote:

Na podlagi analize relevantne dokumentacije, ki smo jo prejeli s strani NAKVIS, menimo, da je ustrezno dosežena konsistentnost in vsebinska povezanost posameznih predmetov in učnih načrtov ter predlaganega *Enovitega magistrskega študijskega programa »Pravo«* (odslej: Študijski program) kot celote, z obrazložitvijo, ki sledi neposredno v nadaljevanju.

Študijski program je oblikovan z upoštevanjem Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS (24. 10. 2019):

- vrednost ene kreditne točke (ECTS) je določena kot zgornja dopustna vrednost, tj. 30 ur obremenitve študentke/študenta;
- letna obremenitev študentke/študentka je določena kot zgornja dopustna vrednost, tj. 1800 ur, pri čemer se v letno obremenitev štejejo predavanja, seminarji, vaje in samostojno delo, vključno z izdelavo magistrske naloge;
- vsi predmeti študijskega programa dosegajo vsaj minimalno zahtevano vrednost, tj. 3 ECTS (pravzaprav smo našli le en predmet z minimalno zahtevano vrednostjo, vsi ostali jo presegajo);¹

¹ V tej zvezi smo med drugim preverili implementacijo čl. 6 Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS in ugotovili, da je primerna. Namreč, Poslovník kakovosti

- vsak letnik študijskega programa je določen skladno z zahtevano vrednostjo, tj. 60 kreditnih točk;
- število kreditnih točk študijskega programa, tj. 300 ECTS, je skladno z relevantnimi pravili (ZViS, Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS, SOK 8 in EOK 7);
- razmerje med obveznimi in izbirnimi predmeti študijskega programa je ustrezno, saj presega minimalno zahtevano vrednost, tj. 10 % izbirnih predmetov, namreč, v študijskem programu je delež izbirnih predmetov 12 %.

Predmeti študijskega programa se med seboj ustrezno povezujejo (več o tem gl. spodaj, tč. č) in si načeloma sledijo po logičnemu zaporedju, zlasti v smislu načela od splošnega k posebnemu. Vključeni predmeti se nanašajo na temeljne pravne panoge v okviru javnega in zasebnega prava, kar je pomembno, glede na to, da naj bi se študijski program nanašal na (vso) pravo. Poleg tega so vključeni t. i. uvodni oziroma temeljni pravno-teoretični in podporni predmeti (pri čemer nismo našli takšnih, katerih vključitve v študijski program ne bi bilo mogoče utemeljiti), kar nas je v kombinaciji z ugotovitvijo, da so učni načrti načeloma ustrezni, utrdilo v sklepu, da je študijski program konsistenten tako v formalnem kot v vsebinskem smislu ter nadalje, da ga je mogoče šteti kot funkcionalno celoto.

Še več, po našem mnenju predlagani študijski program ne le izpolnjuje obravnavano merilo, temveč izkazuje prednosti, pri čemer izpostavljamo zlasti:

- odločitev, da se kot vrednost kreditne točke določi zgornja dopustna vrednost, tj. 30 ur;
- odločitev, da se nekateri temeljni predmeti izvajajo v dveh semestrih;
- razmerje med obveznimi in izbirnimi predmeti presega minimalno zahtevano vrednost, sicer ne znatno (za 2 %), vendar pa je v tej zvezi kot nesporno prednost primerno izpostaviti nabor izbirnih predmetov in to tako v kvalitativnem kot kvantitativnem smislu;
- izbor in vsebina predmetov, ki se ponudijo v okviru modula za študijsko izmenjavo (zlasti program Erasmus).

Zaradi preglednosti naj izpostavimo, da smo v vmesnem poročilu v zvezi z nekaj študijskimi predmeti oziroma njihovimi učnimi načrti opozorili na manjšo nedoslednost glede izvajanja oziroma tipa kontaktnih ur, tj. v nekaterih primerih se stanje glede predavanj, seminarjev in vaj, ki je določeno v predmetnikih in uvodnem delu učnih načrtov, kjer so določene kontaktne ure, ni skladalo s stanjem, ki je v učnem načrtu določeno v rubriki metode poučevanja in učenja. V vmesnem poročilu smo to izpostavili kot priložnost za izboljšanje, kar je vlagatelj upošteval, skratka, sprejeti so bili ustrezni ukrepi za odpravo nedoslednosti.

b) Povezanost (skladnost) ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov, določenih v učnih načrtih, s cilji in kompetencami študijskega programa in z njegovo vsebino glede na vrsto in stopnjo študija:

Cilji ter splošne in specifične kompetence študijskega programa so v vlogi jasno opredeljene in vsebinsko primerne glede na vrsto in stopnjo študija; skratka, v tej zvezi nimamo nobenih posebnih pomislekov.

Načeloma to velja tudi za povezanost oziroma skladnost ciljev, kompetenc/učnih izidov, določenih v učnih načrtih s cilji in kompetencami študijskega programa, pri čemer je opazno, da so predmeti nižjih letnikov, zlasti pa prvega letnika, zasnovani z mislijo na graditev temeljev,

Pravne fakultete UL, ki je bil sicer sprejet leta 2015, torej pred prej navedenimi Merili, kljub temu v čl. 10 ponuja ustrezno podlago za zahtevano preverjanje študentske obremenitve.

medtem ko se postopno viša specifičnost vsebin, njihova zahtevnost in vključevanje vrednotenja. Pri slednjem je poudarek na spodbujanju kritičnega in argumentiranega vrednotenja splošnih in posamičnih pravnih aktov, vključno z izdelavo osnutkov teh aktov, tj. veččin pisanja, ki se pridobijo z izdelavo seminarskih nalog in drugih pisnih izdelkov ter z magistrskim delom. Poleg nujnih teoretičnih znanj je v študijski program ustrezno omogočen stik s prakso, zlasti preko vključevanja študentk in študentov v znanstveno, strokovno in raziskovalno delo. Mišljene so na primer fakultetne pravne klinike, ki so akreditirane in ovrednotene s 4 ECTS (Pravo v športu, Pravna svetovalnica za varstvo pred diskriminacijo, Delovno-pravna klinika, Mednarodnopravna okoljska klinika, Pravna klinika Pravo varstva okolja in trajnostnega razvoja, Socialnopravna klinika, Upravnosodna klinika, Pravna klinika priprava pogodb s področja civilnega in gospodarskega prava in nadalje tudi Pravna klinika za begunce in tujce). Pravne klinike omogočajo izkušnje pri opravljanju realnih projektnih nalog v delovnem okolju, pri čemer imajo stik z naslednjimi organizacijami, ki so hkrati potencialni delodajalci: Društvo informacijski center Legebitra, Zagovornik načela enakosti, Varuh človekovih pravic, Inšpektorat Republike Slovenije za delo, Višje delovno in socialno sodišče Republike Slovenije, Upravno sodišče, PIC – Pravno-informacijski center nevladnih organizacij, Humanitas, Društvo za človekove pravice in človeku prijazne dejavnosti, Olimpijski komite Slovenije in Zavod za šport Republike Slovenije. Nadalje je tukaj primerno izpostaviti raziskovalne naloge, ki jih študentke in študenti opravljajo pod mentorstvom visokošolskih učiteljev preko razpisov Javnega študentskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije. Prav tako je vredno izpostaviti podporo študentkam in študentom pri njihovih mednarodnih tekmovanjih v pravnem argumentiranju in simulacijah pravnih postopkov (t. i. moot court). Ta tekmovanja terjajo poglobljeno raziskovalno delo, izdelavo pisnih izdelkov in njihov zagovor. Poleg veččin, ki jih udeleženci osvojijo zaradi aktivnega sodelovanja v teh tekmovanjih, omogočajo tudi navezavo strokovnih stikov v tujini in spoznavanje potencialnih delodajalcev. Vse prej navedeno je predpostavka za uspešno delo v praksi, ki se utemeljeno pričakuje od magistrice/magistra prava, tj. strokovni naslov, ki se pridobi s študijskim programom, če so uspešno in pravočasno izpolnjene vse študijske obveznosti.

Kot prednost študijskega programa smo prepoznali prej navedeno vključitev študentk in študentov v projektne naloge v delovnem okolju ter v raziskovalne naloge in tekmovanja, pri čemer je jedro te prednosti predvsem sistemska urejenost, vsebinska dovršenost, raznolikost in obseg tega vključevanja. Jasno je razvidno, da ne gre za stihijsko delovanje, temveč za premišljeno in organizirano delovanje, ki je akreditirano in ustrezno ovrednoteno. V tej zvezi je ponujena široka izbira, ki se vsebinsko nanaša na vse glavne pravne panoge.

Zaradi preglednosti naj izpostavimo, da smo v vmesnem akreditacijskem poročilu kot priložnost za izboljšanje izpostavili ponovno tehtanje prednosti in slabosti, ki jih s seboj prinese odločitev, da se pri enajstih obveznih predmetih neposredne kontaktne ure izvajajo le v obliki predavanj, torej brez vsakršnih seminarjev in vaj. Vlagatelj je dejansko opravil predlagano tehtanje in na tej podlagi je pri šestih obveznih predmetih izvedel ustrezne strukturne spremembe, kar je po našem mnenju dovolj za stališče, da je bila obravnavana priložnost za izboljšanje izkoriščena v zadostni meri.

Nadalje smo v vmesnem akreditacijskem poročilu izpostavili manjše nedoslednosti v zvezi s študijsko literaturo in viri, ki pa jih je vlagatelj prav tako odpravil, zato je tudi v tem pogledu mogoče ugotoviti ustrezno izkoriščenost priložnosti za izboljšanje.

c) v program integrirane znanstvene, strokovne, raziskovalne oziroma umetniške vsebine:

V študijski program so po našem mnenju ustrezno integrirane znanstvene, strokovne in raziskovalne vsebine.

Pri presoji smo upoštevali zaključene temeljne, aplikativne in ciljne-raziskovalne projekte ter tekoči projekt programske skupine (do 2023) ter učne načrte študijskega programa. Npr. Premeščanje mej v kriminologiji in kriminalitetni politiki, 2017 - 2020 (TRP), Modernizacija zakonske ureditve zavarovalne pogodbe, 2018 – 2020 (ARP) in Concetto spaziale: prodaja izdelka z lastnostmi, varovanimi kot intelektualna lastnina, na trg ZDA, 2015 (CRP).

Ugotovili smo, da so rezultati teh aktivnosti v zadostni meri vključeni v študijski program, in sicer predvsem kot:

- aktualne teme in nova spoznanja, ki se obravnavajo pri posameznem predmetu,
- literatura, ki se uporablja pri posameznem predmetu.

Prav tako je tukaj ponovno smiselno izpostaviti vključevanje študentk in študentov v projektne naloge v delovnem okolju ter v raziskovalne naloge, kot je bilo obrazloženo zgoraj, v okviru točke (b).

č) vrstni red predmetov oziroma razporejenost predmetov po semestrih in letnikih (horizontalna in vertikalna povezanost) ter njihovo kreditno ovrednotenje:

Vrstni red predmetov oziroma razporejenost predmetov študijskega programa po semestrih in letnikih (mišljena je horizontalna in vertikalna povezanost obravnavanih predmetov) je po našem mnenju primerna, prav tako kreditno ovrednotenje predmetov.

Kot že omenjeno pod točko (a), se predmeti študijskega programa med seboj ustrezno horizontalno in vertikalno povezujejo in si sledijo po ustaljenem in logičnem zaporedju, zlasti v smislu načela od splošnega k posebnemu ter od enostavnega k bolj kompleksnemu. Predmeti se nanašajo na temeljne pravne panoge v okviru javnega in zasebnega prava, poleg tega so vključeni t. i. uvodni oziroma temeljni pravno-teoretični in podporni predmeti. Bistveno je, da je prvi letnik predmetno zasnovan tako, da je težišče na temeljih in širini (v tem smislu smo kot prednost zaznali obravnavo nekaterih ekonomskih vsebin, res pa je, da najbrž ne bi bilo nič narobe tudi v primeru, če bi bil njihov delež nekoliko manjši, vendar tega ne navajamo kot pomanjkljivost, saj so nujne pravne vsebine ustrezno pokrite). V okviru prvega letnika je tudi primerno upoštevano razmerje med posameznimi predmeti, saj imajo temeljni predmeti največ kontaktnih ur in se praviloma izvajajo v dveh semestrih. V drugem, tretjem in četrtem letniku je prav tako mogoče prepoznati predmetno povezanost. Predmeti jasno kažejo težnjo po zaokroženem obravnavanju posameznih pravnih panog. Res je sicer, da bi bilo tu in tam mogoče kakšen predmet premakniti v višji ali nižji letnik, da bi bila dosežena še višja stopnja »panožne koncentracije«, vendar je po drugi strani res tudi, da obstoječi pristop omogoča več utrjevanja in stik s panogami v več kot enem letniku. Tehtanje enega in drugega prepuščamo vlagatelju, ker prej navedenih primerov ni toliko, da bi spodkopali naše pozitivno stališče. V petem letniku so nato vključeni pretežno predmeti, ki so namenjeni bodisi konsolidaciji že obravnavanih vsebin, praviloma na višji ravni, bodisi obravnavi specialnih aktualnih vsebin.

Pri pregledu učnih načrtov študijskega programa glede njihovega kreditnega ovrednotenja nismo zaznali večjih neskladnosti ali pomanjkljivosti.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Menimo, da študijski program izpolnjuje standarde kakovosti oziroma komponente 1. standarda.

Prednosti:

- odločitev, da se kot vrednost kreditne točke določi zgornja dopustna vrednost, tj. 30 ur;
- odločitev, da se nekateri temeljni predmeti izvajajo v dveh semestrih;
- razmerje med obveznimi in izbirnimi predmeti presega minimalno zahtevano vrednost, sicer ne znatno (za 2 %), vendar pa je v tej zvezi kot nesporno prednost primerno izpostaviti nabor izbirnih predmetov in to tako v kvalitativnem kot kvantitativnem smislu;
- izbor in vsebina predmetov, ki se ponudijo v okviru modula za študijsko izmenjavo (zlasti program Erasmus);
- vključitev študentk in študentov v projektne naloge v delovnem okolju (pravne klinike) ter v raziskovalne naloge po javnih razpisih in (mednarodna) študentska tekmovanja, pri čemer je jedro te prednosti predvsem sistemska urejenost, vsebinska dovršenost, raznolikost in obseg tega vključevanja;
- vključitev predmetov, ki omogočajo obravnavo pravno relevantnih ekonomskih vsebin.

Priložnosti za izboljšanje:

Priložnosti za izboljšanje, ki smo jih izpostavili v vmesnem akreditacijskem poročilu, je vlagatelj ustrezno izkoristil in tako na tej točki ne zaznavamo nobene priložnosti za izboljšanje.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih bi študijski program le delno izpolnil standarde kakovosti oziroma komponente 1. standarda.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih študijski program ne bi izpolnil standardov kakovosti oziroma komponent 1. standarda.

2. standard: Študijski program se po imenu, namenu in vsebini primerno umešča v predvideno področje in disciplino.

Povezanost vsebin študijskega programa, njihovo razmerje do uporabnih oziroma temeljnih znanj s področja in discipline ter idejni izbor vsebin, jasno opredeljenih in smiselno povezanih z aktualnim stanjem in razvojnimi trendi v znanosti, stroki oziroma umetnosti:

Menimo, da se študijski program po imenu, namenu in vsebini primerno umešča v predvideno področje in disciplino, kot sledi.

Takoj uvodoma naj izpostavimo, da smo upoštevali klasifikacijsko primernost z ozirom na: Klasius-SRV, Klasius-P-16, Frascati, SOK, EOK in EOVK.

Študijski program ima z ozirom na predvideno področje in disciplino primerno ime, tj. pravo. Z ozirom na predvideno področje in disciplino sta primerna tudi njegov namen in vsebina. Predmetnik in učni načrti študijskih predmetov razkrijejo ustrezen poudarek na evropski kontinentalni pravni tradiciji in pristopu, ki se razlikuje od t. i. anglo-ameriškega pristopa. Izhodišče tega razlikovanja lahko med drugim pripišemo intenzivnosti vpliva rimskega prava, ki je odločilno zaznamovalo pretežni del evropskega kontinentalnega pravnega prostora.² Znotraj slednjega se je postopno oblikovalo nekaj pravnih skupin oziroma podskupin in z vidika slovenskega prava in pripadajočega sistema je bistvena germanska pravna skupina. To je po našem mnenju v predlaganem študijskem programu primerno upoštevano, saj njegova struktura in vsebina razkrivata temeljne, pretežno nemške in avstrijske, filozofije, teorije in usmeritve, začeni s čisto teorijo prava in stopnjevitostjo prava. Temu primerno je že v prvem letniku ustrezna pozornost namenjena ustavnim vsebinam, ki preko predmeta Ustavno pravo in Evropsko ustavno pravo predstavljajo 28,3 %³ vseh vsebin letnika, v kombinaciji s predmetom Uvod v pravoznanstvo pa kar 45,0 %.

Te vsebine so temelj pravnega študija in študentko oziroma študenta spremljajo ves študij in nasploh vso poklicno pot, zlasti če upoštevamo, da so praktično vse pravne panoge, nekatere sicer bolj, nekatere manj, povezane z ustavnim pravom in pravoznanstvom. Ob tem študijski program ustrezno zapolni vrzeli, ki jih pušča čista teorija prava. Slednja se namreč ukvarja le s formalnimi vidiki, vsebinske vidike pa pušča ob strani. Hierarhičnost oziroma piramidalna strukturiranost pravnega sistema ni edina prvina, ki jo je treba upoštevati, pač pa mora biti ustrezen poudarek tudi na vsebini pravil. Glede na to študijski program ustrezno vključi tudi vsebinsko komponento prava, ki se jasno odraža v teoriji naravnega prava (človekovih pravic in temeljnih svoboščin). Človekove pravice in temeljne svoboščine (in mestoma tudi področje etike in morale) so ustrezno vključene v študijski program in to tako v okviru specialnih predmetov (Kazenskopravno varstvo človekovih pravic⁴ in Evropsko pravo človekovih pravic⁵),⁶ kakor tudi v okviru posameznih študijskih predmetov, kjer je to nujno ali primerno (to so zlasti predmeti Ustavno pravo, Evropsko ustavno pravo in Ustavno procesno pravo).⁷ Ob rob navedenemu naj izpostavimo, da je v študijskem programu mogoče prepoznati tudi vpliv drugih filozofij, teorij in pristopov, kot je na primer teorija argumentacije. To je pomembno, ker pravni poklici niso sestavljeni le iz branja pravnih načel in pravil, temveč v prvi vrsti iz njihove razlage, ki je nujna zlasti v luči prevladujočega prožnega normiranja. Skratka, tehnicistični pristop, golo branje in nekritično memoriranje je skrajno nezaželeno, namesto tega je v okviru študija treba spodbujati zlasti razumevanje družbenih procesov, vlogo prava, vzroke in posledice, razmerje med javnimi politikami in pravom itd. V tej zvezi

² Rimsko pravo je vključeno kot predmet prvega letnika in v kombinaciji s predmetom Pravna zgodovina zagotavlja zgodovinski oziroma razvojni vidik.

³ Ob tem je problematika ustavnega prava podrobno obravnavana v obveznem predmetu Ustavno procesno pravo (4. letnik) in v izbirnem predmetu Primerjalno ustavno pravo.

⁴ Obvezni študijski predmet.

⁵ Izbirni študijski predmet.

⁶ Za Erasmus študij sta na razpolago predmet Primerjalno pravo človekovih pravic in predmet Uvod v evropsko pravo človekovih pravic.

⁷ Človekove pravice in temeljne svoboščine naj bi bile vključene še v nekatere druge predmete, kot so na primer predmeti Kazensko pravo, Kazensko procesno pravo, Upravno pravo in Upravno procesno pravo. V učnih načrtih teh predmetov sicer nismo našli izrecne omembe človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vendar je iz teh načrtov implicitno mogoče izpeljati, da so vendarle vključene v okviru splošnih pravnih načel oziroma v okviru posameznih pravnih institutov.

je ustrezen poudarek na vrednostnem sistemu in pravnem vrednotenju, na uporabi temeljnih načel in na povezovanju dejanskega stanja in pravnih pravil. In končno, čeprav ne najmanj pomembno, menimo, da predlagani študijski program ustrezno vključuje primerjalne in mednarodne pravne vsebine, vključno s tistimi, ki se nanašajo na pravo Evropske unije.

Študijski program se ustrezno umešča v epistemično konjunkturo svojega področja in discipline, pri čemer naj ponovimo, da podpira vse pravne poklice, vključno z reguliranimi poklici. Ustrezna kombinacija vključenih problematik oziroma vsebin, teorij, metod in pristopov, z ustreznim razmerjem med pravno teoretičnimi in filozofskimi, zgodovinskimi, modernimi in metodološkimi elementi, ki pokrivajo vse glavne pravne panoge (zlasti kot obvezni predmeti), tako javnopravne kot tudi zasebnopravne, in nekatera aktualna specialna pravna vprašanja (zlasti kot izbirni predmeti), dejansko omogoča klasično pravno izobrazbo in usposobljenost. Omogoča namreč usposobljenost za opravljanje osnovnih strokovnih opravil v pravni sferi, hkrati pa ponuja temelje za usposabljanje za specialna in najbolj zahtevna pravna opravila. In končno, študijski program je primeren uvod v doktorski študijski program.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Menimo, da študijski program izpolnjuje standarde kakovosti oziroma komponente 2. standarda.

Prednosti:

V študijski program so zelo premišljeno vključene relevantne filozofije, teorije in pristopi, kar je zastopano v ustreznem razmerju in vključeno z ustrezno dinamiko.

Priložnosti za izboljšanje:

V okviru 2. standarda nismo zaznali priložnosti za izboljšanje.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih bi študijski program le delno izpolnil standarde kakovosti oziroma komponente 2. standarda.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih študijski program ne bi izpolnil standardov kakovosti oziroma komponent 2. standarda.

3. standard: Študijski program je povezan z okoljem, v katerem visokošolski zavod deluje.

a) analize oziroma raziskave potreb zaposlovalnega okolja, trga dela in zaposljivosti diplomantov ali potreb po znanju in ciljev družbe:

Predlagatelj in nadalje tudi študijski program je po našem mnenju ustrezno povezan z okoljem, v katerem deluje oziroma za katerega primarno izobražuje kadre.

Iz razpoložljive dokumentacije, ki smo jo prejeli s strani NAKVIS, smo razbrali obstoj in funkcionalno povezanost Pravne fakultete Univerze v Ljubljani z drugimi visokošolskimi zavodi (npr. Univerza v Mariboru, Univerza na Primorskem, Université Libre de Bruxelles, Charles University)

inštituti (npr. Inštitut za kriminologijo, Inštitut za javno upravo, Gozdarski inštitut, ZRC SAZU), drugimi organizacijami in podjetji (npr. Založba Uradni list Republike Slovenije, Planet GV) in strokovnimi združenji (npr. Zveza društev pravnikov Slovenije, Društva za športno pravo), kar je vsekakor prednost.

Prav tako smo analizirali povezanost predlagatelja in študijskega programa s potrebami okolja, v katerem deluje oziroma za katerega primarno izobražuje kadre. V tej zvezi smo si v največji meri pomagali z dokumentom »Analiza potreb po znanju in ciljev družbe«. Izhajali smo iz predpostavke, da so podatki v tem dokumentu resnični oziroma točni.

V tej zvezi menimo, da je število predlaganih vpisnih mest (200 za prvi letnik) ustrezno, in sicer z vidika potreb na trgu in ob upoštevanju delovanja drugih visokošolskih zavodov. Iz omenjene analize smo nadalje razbrali potrebo po profilu magistre oziroma magistra prava, ki ima poglobljeno znanje o temeljnih pravnih panogah javnega in zasebnega prava, kar študijski program podpira, prav tako pa smo razbrali težnjo celotnega sistema, delodajalcev ter študentk in študentov, da po zaključeni prvi stopnji prevladujoče študij nadaljujejo na drugi stopnji, kar je razumljivo ne samo zaradi dodatnega znanja in veščin, temveč tudi zaradi opravljanja pravniškega državnega izpita, ki je pogoj *sine qua non* za opravljanje nekaterih najbolj temeljnih pravnih poklicev, kot je obrazloženo v nadaljevanju. V tem smislu menimo, da odločitev za enovit magistrski študijski program ni samo primerna, temveč celo nujna.

Prav tako smo upoštevali potrebe po znanju in ciljih družbe glede temeljnih pravnih poklicev, ki so zaradi njihove pomembnosti za normalno delovanje pravnega sistema in posledično države izdatno pravno urejeni v področnih predpisih, mestoma tudi na ravni Evropske unije. Mišljeni so t. i. regulirani poklici, pri čemer je tukaj smiselno izpostaviti zlasti odvetnika, saj se na ta poklic eksplicitno in implicitno nanaša tudi zakonodaja Evropske unije.⁸ Glede poklica odvetnika in drugih pravnih poklicev (ki jih pokriva študijski program) je stvar razlage, če direktive oziroma akti Evropske unije omogočajo kvalifikacijo teh poklicev kot reguliranih poklicev v ožjem smislu (brez vsakršnega prejudiciranja menimo, da je podlaga za kvalifikacijo obravnavanih poklicev kot reguliranih v nacionalnem pravu). Vendar to z vidika dopustnosti enovitega magistrskega študijskega programa ni bistveno. Zadoščeno je ohlapnemu pogoju iz čl. 33(7) ZViS, ki določa, da se enoviti magistrski študijski programi lahko oblikujejo, če izobražujejo za poklice, urejene z direktivami⁹ Evropske unije, izjemoma, če je tako določeno s posebnim predpisom, pa tudi za druge poklice v Sloveniji. Če se namreč besedna zveza iz čl. 33(7) ZViS, tj. »poklice, urejene z direktivami Evropske unije«, razlaga (le) gramatikalno in se torej v zvezi z navedenim zavzame čisti formalističen pristop, že prej navedeni direktivi o odvetnikih »omogočita« enoviti magistrski študijski program »Pravo«.

⁸ Gl. npr.:

- Direktivo 98/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 za olajšanje trajnega opravljanja poklica odvetnika v drugi državi članici kakor tisti, v kateri je bila kvalifikacija pridobljena, UL L 77, 14. 3. 1998, str. 36–43;
- Direktiva Sveta z dne 22. marca 1977 o učinkovitem uresničevanju svobode opravljanja storitev odvetnikov, UL L 78, 26. 3. 1977, str. 17–18.

⁹ V tem delu je ZViS po našem mnenju preozek; res je sicer, da so na obravnavanem področju na ravni Evropske unije običajne prav direktive, vendar so možni še drugi akti, zato jih zakon naj ne bi kar a priori izključil.

Vendar tudi v primeru, če ne zavzamemo prej izpostavljenega pristopa in posledično štejemo, da obravnavani študijski program ne izobražuje za regulirane poklice na ravni Evropske unije,¹⁰ to ni usodno z vidika dopustnosti enovitega magistrskega študijskega programa »Pravo«. Kot že omenjeno, zakon glede tega predvideva izjemo, ki omogoča enovit magistrski študij tudi za poklice, ki niso urejeni z akti Evropske unije, če tako določa poseben predpis. V tej zvezi na primer opozorimo na veljavne področne predpise, ki se nanašajo na slovensko sodstvo, notariat, državno odvetništvo in odvetništvo. Med drugim ti predpisi za opravljanje službe oziroma poklica terjajo pravniški državni izpit, glede katerega pa zakon, ki ureja ta izpit, med pogoji za sodniškega pripravnika določa tudi obvezen strokovni naslov in znotraj tega alternativno ponuja tri strokovne naslove, med katerimi je tudi magister prava na podlagi enovitega magistrskega študijskega programa, torej točno strokovni naslov, ki ga zasleduje študijski program.

Menimo, da je v prej navedenem smislu mogoče razumeti tudi obrazloženo mnenje Ministrstva za pravosodje glede ustreznosti predlaganega študijskega programa za reguliran poklic »odvetnik«.

Skratka, v zvezi z obravnavanim študijskim programom, tj. glede njegove enovite zasnove, nimamo nobenih pomislekov z vidika dopustnosti oziroma skladnosti z veljavnimi predpisi.

Zaradi preglednosti še enkrat izpostavljamo, da tudi z vsebinskega zornega kota menimo, da je enovita zasnova magistrskega študijskega programa primerna, pravzaprav nujna.

Dejstvo, da študijski program podpira vse pravne poklice, vključno z reguliranimi poklici, je vsekakor prednost.

b) razmere za praktično izobraževanje študentov:

Glede razmer za praktično izobraževanje študentk in študentov najprej izpostavljamo, da študijski program ni niti visokošolski strokovni študijski program, niti študijski program, v katerem je to izobraževanje obvezna sestavina, zato pod točko b) standarda ni mogoče presoјati.

Ne glede na to je tukaj vredno izpostaviti, da je bila že v okviru 1. standarda kot prednost zaznana vključitev študentk in študentov v projektne naloge v delovnem okolju ter v raziskovalne naloge, pri čemer je jedro te prednosti predvsem sistemska urejenost, vsebinska dovršenost, raznolikost in obseg tega vključevanja.

¹⁰ V tej zvezi iz praktičnih razlogov opozarjamo na dvoumno, vsaj po našem mnenju, formulacijo v obrazcu za akreditacijo študijskega programa, ki v okviru poglavja »B« terja, da se izrecno navede, če bo študijski program izobraževal za regulirane poklice [v] EU. Če je slednje vezano na čl. 33(7) ZVis, je po našem mnenju [v] treba razlagati kot [*na ravni*]. Iz odziva vlagatelja je mogoče razbrati njegovo delno strinjanje s prej navedeno razlago ('sivo polje' je rezultat ohlapne formulacije čl. 33(7) ZVis in dvoumnosti akreditacijskega obrazca), končni rezultat pa je enak; namreč, tudi skupina strokovnjakov nima prav nobenih pomislekov glede enovite zasnove predlaganega študijskega programa.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Menimo, da študijski program izpolnjuje standarde kakovosti oziroma komponente 3. standarda.

Prednosti:

- študijski program podpira vse pravne poklice v Republiki Sloveniji, vključno z reguliranimi poklici.

Priložnosti za izboljšanje:

V okviru 3. standarda nismo zaznali priložnosti za izboljšanje.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih bi študijski program le delno izpolnil standarde kakovosti oziroma komponente 3. standarda.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih študijski program ne bi izpolnil standardov kakovosti oziroma komponent 3. standarda.

ZASNOVA IZVAJANJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Zasnova izvajanja študijskega programa ustreza njegovi vsebini, sestavi, vrsti, stopnji in namenu (ciljem), tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovske in materialne).

a) predvideni načini, oblike in potek poučevanja:

Študijski program je zasnovan kot redni in izredni študij z ustreznim številom vpisnih mest, ne vključuje pa študija na daljavo (e-študij), kar v tem trenutku ne vzbuja posebnih pomislekov (možno je, da bo v prihodnosti nujen (tudi) e-študij, vendar za zdaj še nismo na tej točki), smo pa že na točki, ko je treba v izvedbo pedagoških aktivnosti ustrezno vključiti IT. Študentski informacijski sistem (ŠIS) in spletne predavalnice so primerno orodje za ta namen, vendar smo v dostopnih učnih načrtih le pri nekaj predmetih našli vključitev tega orodja. Navedeno smo v vmesnem akreditacijskem poročilu izpostavili priložnost za izboljšanje, ki jo je vlagatelj izkoristil in uvedel ustrezne strukturne ukrepe. Posledično v tej zvezi ne zaznavamo več priložnosti za izboljšanje.

Težišče študijskega programa je na predavanjih, kar je sicer po našem mnenju primerno, sploh če upoštevamo specifične prave oziroma pravnega študija, vendar pa je vprašanje, ali je razmerje med predavanji (P), seminarji (S) in vajami (V) primerno, namreč:

- v 1. letniku: P (67,7 %), S (6,7 %) in V (25,6 %);
- v 2. letniku: P (68,9 %), S (11,1 %) in V (20,0 %);
- v 3. letniku: P (74,4 %), S (10,0 %) in V (15,6 %);
- v 4. letniku: P (64,9 %), S (6,7 %) in V (28,4 %);
- v 5. letniku: P (82,4 %), S (11,7 %) in V (5,9 %).

Pri izračunu smo upoštevali, prvič, da izbirni predmeti nimajo identičnega razmerja (P-S-V), zato lahko v nekaterih primerih pride do nebitvenih sprememb v opazovanih % oziroma deležih,

in drugič, da je v 5. letniku vključeno zaključno delo, zato smo pri izračunu razmerja (P-S-V) upoštevali izključno ure, pripisane predavanjem, seminarjem in vajam, ne pa tudi ur, pripisanih zaključnemu delu.

Visok delež predavanj je po našem mnenju vsekakor (najbolj) smiseln v 1. letniku, namreč, zlasti ker se študentke in študenti prvič srečajo s pravom in nasploh z novim načinom dela. V ostalih letnikih bi pričakovali trend upadanja deleža predavanj v korist seminarjev in vaj, ki v primerjavi s predavanji terjajo več kreativnosti in nasploh študentske aktivnosti, dejansko pa je trend ravno obraten, saj je delež predavanj v 5. letniku največji (82,4 %). V prijavi smo sicer našli pojasnilo, da je Pravna fakulteta UL presegla klasična predavanja, kjer so študenti zgolj pasivni poslušalci, saj se pričakuje njihovo aktivno sodelovanje, vendar iz učnih načrtov to ni jasno razvidno, vsaj ne iz večine razpoložljivih učnih načrtov. Izračun kaže relativno majhen delež seminarjev, zato bi bilo smiselno ponovno razmisliti, ali bi morda del ur, ki so pripisana predavanjem in vajam, raje pripisali seminarjem, sploh v 1. in 4. letniku, kjer je delež vaj približno štiri krat večji od deleža seminarjev. Navedeno smo v vmesnem akreditacijskem poročilu izpostavili kot priložnost za izboljšanje, ki jo je vlagatelj izkoristil in pri izpostavljenih predmetih uvedel ustrezne strukturne ukrepe. Posledično v tej zvezi ne zaznavamo več priložnosti za izboljšanje.

V splošnem torej ocenjujemo, da so predvideni načini, oblike in potek poučevanja primerni.

b) ustreznost kadrov v skladu s 13. členom meril ter:

- **področna primernost izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev in sodelavcev;**
- **zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:**

Za nosilce oziroma izvajalce študijskih predmetov je predviden primerno številčen kader, ki izkazuje področno primernost izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev in sodelavcev, ugotovili pa smo tudi ujemanje njihovega pedagoškega in znanstveno-raziskovalnega dela. Glede na relativno številčen kolektiv in relativno kratka habilitacijska obdobja je jasno, da so habilitacijski postopki ves čas aktualni. V prilogah vloge smo našli podatke, ki kažejo, da je v času pisanja poročila stanje glede habilitacij oziroma habilitacijskih postopkov ustrezno. V tej zvezi za vsak primer dobronamerno svetujemo, da je treba tudi v bodoče zagotavljati področno primernosti izvolitev in v času teka tega postopka NAKVIS sproti obveščati o morebitnih spremembah oziroma dogajanju na tem področju.

Kot že rečeno, vlagateljev kader načeloma izpolnjuje minimalne standarde oziroma pogoje, skratka, dovolj velik delež kadra izpolnjuje zahtevane pogoje, da po našem mnenju izvajanje študijskega programa z obravnavanega vidika ni pod vprašajem.

c) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Pri presoji tega kriterija smo upoštevali, da obrazec v okviru standarda 4 (točka c) terja, da se presojajo materialne razmere, *povezane z izvajanjem študijskega programa*, v skladu s 15. členom Meril (ki se nanaša na podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda).¹¹

¹¹ Ne gre za neomejeno napotilo na 15. člen Meril, temveč za napotilo na materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa.

Ker torej ni napotila na vse materialne razmere, ki jih določa 15. člen obravnavanih Meril, je po našem mnenju določbo primerno razlagati tako, da se razlikujejo materialni vidiki, ki so neposredno povezani z izvajanjem študijskega programa (stavba, prostori,¹² oprema, knjižnica,...), skratka, tiste, ki jih udeleženci študijskega procesa neposredno čutijo ali zaznajo, in tiste, ki jih ne in se torej na izvajanje študijskega procesa nanašajo posredno (finance). Glede na to smo se osredotočili na presojo materialnih razmer, ki so neposredno povezane z izvajanjem študijskega programa.

Stavba je arhitekturno dobro zasnovana, v odličnem stanju in umeščena v mestno jedro, kar omogoča odlične prometne povezave in nasploh enostaven dostop do lokacije stavbe, pri čemer je vredno posebej izpostaviti tudi razpoložljivo parkirišče oziroma bližnja parkirišča. Število in velikost predavalnic, seminarских sob, računalniške učilnice, knjižnice, kabinetov, sanitarij, referata in drugih prostorov omogoča izvajanje akreditiranih študijskih programov, vključno s hkratnim izvajanjem predlaganega enovitega magistrskega študijskega programa. Predavalnice so primerno opremljene (tabla, računalnik, projektor, platno, mikrofoni in zvočniki). Knjižnica z integrirano čitalnico (ki omogoča sočasno uporabo 200 študentkam in študentom) je podprta z ustrezno informacijsko tehnologijo in povezavami ter z ustreznimi računalniki. Ponuja relevantno znanstveno, strokovno in študijsko gradivo v tiskani in e-obliki (baze), ki je primerno urejeno in omogoča enostaven dostop in iskanje oziroma običajno uporabo. Poleg pravkar omenjenega odprtega dela knjižnice, je vredno izpostaviti še zaprti del, ki se uporablja kot skladišče oziroma arhiv, ki omogoča razpoložljivost starejših virov. Pohvaliti je vredno tudi ustrezno številčnost in usposobljenost knjižničnega kadra in odpiralni čas knjižnice s čitalnico; namreč, med delovnim tednom od 8.00 do 20.00, medtem ko je v predizpitnem obdobju (januar, april – junij) odprta od 8.00 do 22.00. Dodatno sta v na razpolago fotokopirnica in knjigarna, ob rob navedenemu pa je primerno izpostaviti tudi kuhinjo z jedilnico, ki sicer ni nujno materialno sredstvo, je pa dobrodošlo. Opažanja glede materialnih razmer želimo zaokrožiti s podatkom, da je z mislijo na študentke in študente s posebnimi potrebami zagotovljena klančina ob vhodu, dvigalo, prostor za invalide v predavalnici ter sistem za slabo slišče.

Skratka, materiale razmere za izvajanje študijskega programa so po našem mnenju odlične, pravzaprav v več pogledih nadstandardne in predstavljajo prednost.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Menimo, da študijski program izpolnjuje standarde kakovosti oziroma komponente 4. standarda.

Prednosti:

- nadstandardna stavba, predavalnice in drugi prostori, oprema in knjižnica (kot prostor in kot zbirka znanstvenih in strokovnih virov).

Priložnosti za izboljšanje:

Priložnosti za izboljšanje, ki smo jih izpostavili v vmesnem akreditacijskem poročilu, je vlagatelj ustrezno izkoristil in tako na tej točki ne zaznavamo nobene priložnosti za izboljšanje.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih bi študijski program le delno izpolnil standarde kakovosti oziroma komponente 4. standarda.

¹² V vlogi smo zaznali neskladje med navedeno kvadraturu predavalnic in njihovo vsoto. Upoštevali smo manjšo kvadraturu. Upoštevali smo tudi lastne izkušnje.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih študijski program ne bi izpolnil standardov kakovosti oziroma komponent 4. standarda.

5. standard: Pogoji za študij in obvezne sestavine študijskega programa so določeni, pregledni in razumljivi. Omogočajo uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti vseh deležnikov v študijskem procesu.

a) pogoji za vpis v študijski program in napredovanje študentov:

Menimo, da so pogoji za vpis v študijski program in napredovanje študentk in študentov določeni, pregledni in razumljivi ter vsebinsko ustrezni, z izjemo vpisnega pogoja glede znanja slovenskega jezika, ki ga ja skupina strokovnjakov prepoznala kot delno neskladnost, ki jo je potrebno čim prej odpraviti.

Glede na vlogo vlagatelja, je pogoj za vpis v enoviti magistrski program Pravo opravljena splošna matura ali dokončanje kateregakoli štiriletnega srednješolskega programa pred 1. junijem 1995. Prav tako morajo pri prijavi kandidati izkazati znanje slovenskega jezika na ravni B2 glede na skupni evropski referenčni okvir za jezike (CEFR) z ustreznim potrdilom. Ustrezna dokazila o izpolnjevanju tega vpisnega pogoja so:

- potrdilo o opravljenem izpitu iz slovenskega jezika na ravni B2, ali enakovredno potrdilo,
- spričevalo o zaključeni osnovni šoli v RS ali zaključeni tuji osnovni šoli s slovenskim učnim jezikom,
- maturitetno spričevalo ali spričevalo zadnjega letnika izobraževalnega programa srednjega strokovnega izobraževanja, s katerega je razviden opravljen predmet Slovenski jezik,
- spričevalo o zaključenem dvojezičnem (v slovenskem in tujem jeziku) srednješolskem izobraževanju ali o zaključenem tujem srednješolskem izobraževanju s slovenskim učnim jezikom,
- diploma o pridobljeni izobrazbi na visokošolskem zavodu v RS v študijskem programu in potrdilo(izjava), da je kandidat opravil program v slovenskem jeziku.

V vmesnem akreditacijskem poročilu smo izpostavili, da prej navedeni vpisni pogoj znanja slovenskega jezika na ravni B2, glede na skupni evropski referenčni okvir za jezike (CEFR) z ustreznim potrdilom, po našem mnenju ni skladen z 38. členom ZViS, saj slednji določa, da se lahko s študijskim programom kot pogoj za vpis določijo tudi posebne nadarjenosti oziroma psihofizične sposobnosti. Zakon v tej zvezi ne ponuja definicije teh dveh pojmov, zato smo se iz previdnosti odločili za ožjo razlago, čeprav je možna tudi ohlapnejša. Vlagatelj je v tej zvezi navedel, da se je pristojno ministrstvo (MIZŠ) opredelilo v prid slednje, s čemer pa v času priprave vmesnega akreditacijskega poročila nismo bili seznanjeni. Vendar navedeno v končni fazi ni bistveno, saj se je vlagatelj odločil za umik prej navedenega vpisnega pogoja, kar pomeni, da odpade potreba po presoji zadevnega pogoja, vseeno pa ob tej priložnosti izpostavljamo, da bi bila na tem področju zaželenja jasnejša zakonska opredelitev.

V primeru omejitve vpisa, so merila za izbiro naslednja:

- pri kandidatih, ki so opravili splošno maturo;
 - splošni uspeh na maturi (60 odstotkov) in
 - splošni uspeh v 3. in 4. letniku (40 odstotkov).
- pri kandidatih, ki so pred 1. junijem 1995 končali katerikoli štiriletni srednješolski program;
 - splošni uspeh pri zaključnem izpitu (60 odstotkov) in
 - splošni uspeh v 3. in 4. letniku (40 odstotkov).

35. člen ZViS določa, da morajo imeti programi za pridobitev izobrazbe prve in druge stopnje kot obvezno sestavino pogoje za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa. Opisano je zavod predložil in izkazal. V povezavi s 35. členom ZViS, pa zakon v 69.a členu določa, da so študenti s posebnimi potrebami in študenti s posebnim statusom, upravičeni do ugodnejše obravnave v izbirnem postopku v primeru omejitve vpisa. Iz predloženega gradiva, merila za ugodnejšo obravnavo omenjenih študentov v postopku v izbirnem postopku v primeru omejitve vpisa niso razvidna, vendar pa to področje pokrivajo Pravila za dodelitev statusa kandidata s posebnim statusom v prijavno-sprejemnem postopku za vpis na Univerzo v Ljubljani,¹³ Kar po mnenju skupine strokovnjakov zadošča. O dodelitvi odloča Komisija za dodelitev statusa kandidata s posebnim statusom v prijavno-sprejemnem postopku za vpis na Univerzo v Ljubljani na podlagi individualne prošnje in ustreznih dokazil. Kandidati z dodeljenim posebnim statusom se na seznam sprejetih kandidatov uvrstijo naknadno, če v izbirnem postopku prijavnega roka, v katerem so oddali prijavo, izpolnjujejo splošne pogoje za vpis v študijski program in v rednem izbirnem postopku niso bili sprejeti v nobenega od napisanih programov ter dosežejo najmanj 90 % minimuma točk, potrebnih za uvrstitev.

Pogoji za napredovanje v enovitem magistrskem študijskem programu pravo so naslednji:

- Za napredovanje iz prvega v drugi letnik mora študent oziroma študentka opraviti študijske obveznosti v obsegu najmanj 52 ECTS.
- Za napredovanje iz drugega v tretji letnik mora študent oziroma študentka opraviti študijske obveznosti v obsegu 60 ECTS prvega letnika in najmanj 54 ECTS drugega letnika.
- Za napredovanje iz tretjega v četrti letnik mora študent oziroma študentka opraviti študijske obveznosti v obsegu 60 ECTS drugega letnika in najmanj 54 ECTS tretjega letnika.
- Za napredovanje iz četrtega v peti letnik mora študent oziroma študentka opraviti študijske obveznosti v obsegu 60 ECTS tretjega letnika in najmanj 54 ECTS četrtega letnika.

Statut UL omogoča hitrejše napredovanje, če je to glede na študijski proces mogoče (127. člen Statuta UL).

Nadalje, študentka oziroma študent lahko v višji letnik napreduje tudi pod izrednimi pogoji, o čemer odloča Komisija za študijske zadeve PF UL na podlagi zakona in Statuta UL. Namreč, študentka oziroma študent lahko zaprosi za vpis v višji letnik v določenih primerih, če ima opravljene obvezne vsebine v skladu s študijskim programom in minimalni obseg kreditnih točk tekočega letnika ter izkazuje upravičen razlog (125. člen Statuta UL). Minimalni obseg kreditnih točk določa pravilnik članice in ne sme biti manjši od 40 kreditnih točk.

¹³ GI. https://www.uni-lj.si/mma/pravila_pp_2021_2022/2021021115555604/.

Upravičeni razlogi so npr.: starševstvo, daljša bolezen študenta, izjemne družinske in socialne okoliščine, priznan status osebe s posebnimi potrebami, aktivno sodelovanje na vrhunskih strokovnih, kulturnih in športnih prireditvah ter aktivno sodelovanje v organih univerze. Študentka oziroma študent mora dokazati, da je upravičen razlog neposredno vplival na izpolnjevanje študijskih obveznosti, o čemer presoja komisija za študijske zadeve članice. Skupina strokovnjakov ugotavlja, da so pogoji za izredno napredovanje v obliki izjeme, predvideni s Statutom UL, ustrezni in razumljivi. Glede na pravkar navedeno menimo, da ureditev napredovanja v višji letnik pod izrednimi pogoji ustrezno implementira tudi zahtevo iz čl. 69 a ZViS, ki se nanaša na posebno obravnavo študentk in študentov s posebnimi potrebami in posebnim statusom.

V zvezi z napredovanjem tukaj izpostavljamo še dva vidika:

- Skladno s 23. členom Študijskega reda Univerze v Ljubljani, lahko študentka ali študent, ki izpita ni opravil uspešno, izpit ponavlja skladno z določbami Statuta UL. Slednji v 122. členu določa, da lahko študent izpit ponavlja trikrat. Pristojni organi pa lahko študentu na njegovo obrazloženo prošnjo, izjemoma dovolijo peto opravljanje izpita. Četrty in peti pristop je komisijski. Na prošnjo študenta se lahko tudi drugi in tretji pristop opravljata pred komisijo. Stroške za četrty in peti pristop nosi študent, skladno s cenikom Univerze v Ljubljani. Komisijski izpit pomeni ocenjevanje pred tričlansko komisijo, ki je skladno s 120. členom Statuta UL sestavljena iz najmanj enega visokošolskega učitelja, habilitiranega za področje, v katerega spada študijski predmet, v zvezi s katerim se organizira izpit.
- Študentka oziroma študent lahko v času študija enkrat ponavlja letnik zaradi neizpolnitve obveznosti, ki so določene kot pogoj za napredovanje v višji letnik. Letnik lahko ponavlja študent, ki je v letniku, ki ga ponavlja, opravil obveznosti vsaj v obsegu 30 ECTS.

Ker se je vlagatelj odločil za umik prej navedenega vpisnega pogoja znanja slovenskega jezika na ravni B2, to pomeni, da odpade potreba po presoji zadevnega pogoja, vseeno pa ob tej priložnosti izpostavljamo, da bi bila na tem področju zaželeno jasnejša zakonska opredelitev. Pogoji za napredovanje študentk in študentov so ustrezno določeni, pregledni in razumljivi ter vsebinsko ustrezni

b) merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program:

Merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program, so po našem mnenju določena, pregledna, razumljiva in vsebinsko primerna, kot sledi iz obrazložitve.

Pravna fakulteta UL, bo znanja in spretnosti, pridobljene v različnih oblikah neformalnega izobraževanja pred vpisom na študij priznavala skladno s Pravilnikom Univerze v Ljubljani o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti: <https://www.uni-lj.si/o-univerzi-v-ljubljani/organizacija-pravilniki-in-porocila/predpisi-statut-ul-in-pravilniki/2013071116244099/>

Vlagatelj v vlogi povzema postopek prej omenjenega pravilnika in sicer kot podlago za priznavanje navaja potrdilo ali drugo listino o opravljenem programu oziroma izobraževanju, v katerem so navedeni datum in ustanova, št. kreditnih točk in program z

vsebino, ki ga je kandidat obiskoval. Potrdila oziroma druge listine, s katerimi kandidat lahko dokazuje pridobljeno znanje v neformalnih programih izobraževanja, so:

- potrdilo izvajalcev izobraževanja in usposabljanja o uspešno končanem izobraževanju;
- spričevalo o neformalnem izobraževanju;
- potrdilo podjetja o praktičnem usposabljanju, izvedbi projekta ipd.;
- predložitev izdelkov, objav in drugih avtorskih del kandidatov.

O priznavanju znanj in spretnosti odloča Komisija za študijske zadeve Pravne fakultete UL na podlagi pisne vloge študenta, priloženih potrdil, spričeval in drugih listin, ki dokazujejo uspešno pridobljeno znanje. To pristojnost ji podeli pravilnik. Obseg in vsebina pridobljenih znanj se ovrednotita po sistemu ECTS do največ 15 ECTS, ki nadomestijo izbirne predmete. Skupina strokovnjakov ugotavlja, da bo visokošolski zavod kandidatom priznaval znanje in spretnosti pridobljene predhodno, ki se po vsebini nanašajo na vsebino študijskega programa in sicer kot priznanje študijske obveznosti v obsegu do 15 ECTS, s katerimi bo študent lahko opravil obveznosti izbirnih predmetov.

c) načini ocenjevanja:

Izhajajoč iz priloženih učnih načrtov so oblike ocenjevanja ustrezno opredeljene in pojasnjene, ter omogočajo ustrezno preverjanje kompetenc in učnih izidov, razen v nekaj posamičnih primerih, ki pa ne spodbujajo splošne ocene.

Ugotovili smo uporabo različnih oblik ocenjevanje znanja, zlasti:

- pisni izpit,
- ustni izpit,
- seminarska naloga,
- aktivno sodelovanje na predavanjih, seminarjih in vajah,
- projektno delo,
- test v spletni učilnici.

Prevladujoča oblika ocenjevanja sta pisni ali/in ustni izpit, kar je po našem mnenju primerno. Navedene možnosti opravljanja študijskih obveznosti lahko spodbujajo k sprotne delu, hkrati pa je vredno izpostaviti, da se preko lahko s pomočjo izvedbe sprotne preverjanj (kolokvij) prispeva k učinkovitemu spremljanju lastnega napredka pri študiju zahtevanih vsebin. V tej zvezi smo v vmesnem akreditacijskem poročilu izpostavili priložnost za izboljšanje, saj smo v razpoložljivih učnih načrtih opazili, da je izvedba kolokvijev predvidena zgolj pri nekaterih študijskih predmetih, kot so npr.: Ekonomija, Pravna zgodovina, Uvod v pravoznanstvo, Obligacijsko pravo in Konkurenčno pravo. Bolj pogosta (sistemska) vključitev sprotne preverjanja oziroma ocenjevanja znanja in sprotne opravljanja obveznosti bi bila po našem mnenju za študentke in študente prednost, predvsem pri učnih enotah z večjo obremenitvijo, kar je posebej značilno za tiste študijske enote, ki so organizirane v dveh semestrih. Dokument, ki ga je vlagatelj pripravil kot odziv na naše vmesno akreditacijsko poročilo in pripadajoče priloge kažejo vlagateljevo razumevanje problema in prizadevanje po izboljšanju na tem področju. Vsekakor šteje kot pozitivno, da je vlagatelj uvedel kolokvij pri dveh sistemskih predmetih, izpostavil pa je tudi nekaj drugih možnosti sprotne dela. Kljub temu je tukaj ostal še določen neizkoriščen potencial, vendar smo upoštevali, da bi bila takšna ugotovitev možna vse do uvedbe sprotne dela in ocenjevanja pri vseh študijskih predmetih, upoštevali pa smo tudi, da je vlagatelj zdaj seznanjen z izzivom, ki se ga lahko loteva postopno, zato smo se v tem trenutku osredotočili na tehtanje,

ali je na obravnavanem področju dosežen vsaj minimum. Ocenili smo, da je ta dosežen, zato smo se odločili, da glede tega ne bomo posebej izpostavili priložnosti za izboljšanje.

Nadalje smo v vmesnem akreditacijskem poročilu izpostavili nekaj nejasnosti glede kolokvija; namreč, pri pregledu učnih načrtov ugotovljeno, da umestitev kolokvijev v učni načrt v nekaterih primerih ni povsem jasna; v učnem načrtu za predmet Obligacijsko pravo je bil kolokvij naveden pri metodah poučevanja in učenja, ne pa tudi v okviru načina ocenjevanja, zato ni bilo jasno, kakšna je vloga kolokvija oziroma kako je ta ovrednoten z ozirom na izpit. Skupina strokovnjakov je v tej zvezi kot priložnost za izboljšanje predlagala zavodu, naj jasno določi namen in vlogo kolokvija glede na izpit v učnem načrtu tega predmeta. Pri ostalih učnih enotah, ki predvidevajo kolokvij (Ekonomija, Uvod v pravoznanstvo, Pravna zgodovina in Konkurenčno pravo) je namen kolokvija (npr. pogoj za pristop k izpitu) oziroma opredelitev ocene/bonusa, ki ga lahko študent pridobi s kolokvijem, določen. Tudi glede tega je bil odziv vlagatelja na poročilo pozitiven, saj je vlagatelj ustrezno ukrepal, tako da je odpravil nejasnost glede vloge kolokvija in njegovega ovrednotenja glede na izpit.

Nadalje smo v učnih načrtih nekaterih študijskih enot (na primer za Obligacijsko pravo, Uvod v sociologijo in Filozofija prava z metodologijo pravnega vrednotenja) v rubriki načini ocenjevanja zaznali naslednji opis: »Končni pisni izpit z možnostjo ustnega zagovora«. V vmesnem akreditacijskem poročilu smo zato predlagali, da se v učnem načrtu jasno opredeli način ocenjevanja, saj ni jasna vloga ustnega zagovora niti njegov delež z ozirom na pisni izpit, kar je vlagatelj upošteval, kot izhaja iz odziva vlagatelja na poročilo in pripadajočih prilog.

Skladno z 19. členom Študijskega reda UL, imajo študentke in študenti pravico vpogleda v svoj popravljeni in ocenjeni izpitni izdelek ter pravico do pojasnila ocene odgovorov na posamezna vprašanja. Skladno s 121. členom Statuta UL ima študent v roku sedmih dni od objave rezultata izpita, pravico do vpogleda. V nadaljevanju povzemam postopek, ki ga v istem členu predvideva Statut UL; vpogled se praviloma izvaja v okviru rednih kontaktnih in govorilnih ur ocenjevalca. Ocenjevalec lahko hkrati z objavo rezultatov izpita določi dodatni čas in kraj vpogleda. Če študent in ocenjevalec pri vpogledu ugotovita, da je prišlo pri ocenjevanju do očitnih napak (npr. napačen seštevek točk), ocenjevalec napako odpravi in po potrebi spremeni oceno.

Študentka oziroma študent, ki meni, da je bil na izpitu krivično ocenjen, da je bil izpit izveden na način, ki ni v skladu s študijskim redom univerze, lahko prvi naslednji dan po koncu ustnega izpita ali tri delovne dni po datumu, določenem za vpogled pisnega izpita, pri dekanu vloži zahtevo za ponovno ocenjevanje pisnega izpita ali zahtevo, da se ga dodatno izpraša. Dekan prvi delovni dan po prejemu zahteve imenuje tričlansko komisijo, ki je ne more voditi izpraševalec, zoper katerega oceno je kandidat vložil zahtevo za ponovno ocenjevanje pisnega izpita ali zahtevo, da se ga dodatno izpraša. Če je vložena zahteva po ustnem izpitu, komisija prvi delovni dan po svojem imenovanju kandidata dodatno izpraša in oceni. Če je vložena zahteva za ponovno ocenjevanje pisnega izpita, komisija prvi delovni dan po svojem imenovanju kandidatov izpitni izdelek pregleda in ponovno oceni. Kadar je izpit pisen in usten, lahko kandidat vloži zahtevo tudi samo zoper oceno pisnega ali ustnega dela izpita. Zoper oceno komisije ni pritožbe.

č) pogoji za dokončanje študija:

Pogoj za dokončanje enovitega študijskega programa pravo so opravljene oziroma priznane obveznosti v obsegu 300 ECTS.

d) pogoji za dokončanje posameznih delov programa, če jih ta vsebuje:

V okviru študijskega programa, ki je predmet te presoje, so nekateri predmeti namenjeni študentkam in študentom drugih fakultet, ki prihajajo na izmenjavo po programu Erasmus. Sklop omenjenih predmetov se imenuje Modul študijskih izmenjav. Izhajajoč po podatkih iz vloge, je imela Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani ob koncu leta 2018 sklenjenih skupno 113 dvostranskih sporazumov v okviru programa Erasmus+, poleg tega pa še 30 medfakultetnih sporazumov o sodelovanju zunaj programa Erasmus+. Število tujih študentov, ki pridejo na izmenjavo na Pravno fakulteto UL narašča (max. 98 (2012/18)), kar je razvidno iz predloženih podatkov v vlogi. Število dvostranskih sporazumov in tujih študentk in študentov ocenjujemo kot prednost.

Predmeti Modula študijskih izmenjav so namenjeni izključno tujim študentom na izmenjavah in jih redni študenti ne morejo vpisati kot izbirne predmete, saj se po besedah vlagatelja le ti vsebinsko vsaj delno prekrivajo z ostalimi izbirnimi in obveznimi predmeti. Sicer pa so predmeti v okviru Modula študijskih izmenjav izvedeni v angleškem jeziku, v ospredju pa je obravnava primerjalnega in mednarodno pravnega vidika, torej v ospredje ni postavljen nacionalni pravni red, kot je to praksa pri ostalih predmetih enovitega magistrskega študijskega programa pravo. Ostali študenti, ki so redno vpisani imajo možnost prisostvovati na vseh vsebinah teh predmetov.

V vlogi je navedeno, da bo senat Pravne fakultete UL, v skladu z zahtevami in načinom vpisovanja programov študentskih izmenjav vnaprej določil predmete iz Modula študentskih izmenjav, ki se bodo izvajali v posameznem semestru. Predavanja bodo izvedena, če bo za posamezen predmet prijavljeno vsaj določeno število študentov po sklepu senata. Za zdaj je to število določeno pri 10 študentih. Učni načrti teh predmetov so priloženi v gradivu, ki ga je skupina strokovnjakov imela možnost preučiti.

e) strokovni oziroma znanstveni naslov:

Študent po opravljenih obveznostih, predvidenih s študijskim programom, pridobi strokovni naslov *magistrica prava* oziroma *magister prava*. Navedeno je skladno s stopnjo, vrsto in vsebino študijskega programa ter z Zakonom o strokovnih in znanstvenih naslovih, ki ureja in določa tvorjenje le teh.

f) pogoji za prehode med študijskimi programi:

Iz vloge smo razbrali, da je prehod na enovit magistrski študijski program pravo mogoč, če gre za prehod z enakega ali sorodnega študijskega programa, ki je hkrati program, iz katerega se lahko prizna vsaj polovica ECTS, ki se nanašajo na obvezne vsebine enovitega magistrskega študijskega programa Pravo. Navedeno je skladno z merili za prehode med študijskimi programi. Drugih pogojev nismo zasledili.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Menimo, da študijski program izpolnjuje standarde kakovosti oziroma komponente 5. standarda.

Prednosti:

- število dvostranskih sporazumov in tujih študentk in študentov.

Priložnosti za izboljšanje:

Priložnosti za izboljšanje, ki smo jih izpostavili v vmesnem akreditacijskem poročilu, je vlagatelj ustrezno izkoristil in tako na tej točki ne zaznavamo nobene priložnosti za izboljšanje.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

Vpisni pogoji, ki smo ga izpostavili v vmesnem akreditacijskem poročilu, je vlagatelj umaknil. V ostalem nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih bi študijski program le delno izpolnil standarde kakovosti oziroma komponente 5. standarda.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

Nismo zaznali pomanjkljivosti oziroma neskladnosti, zaradi katerih študijski program ne bi izpolnil standardov kakovosti oziroma komponent 5. standarda.

POVZETEK

Enovit magistrski študijski program »Pravo« po sestavi in vsebini študentkam in študentom ponuja celovito znanje ter jim omogoča doseči postavljene cilje in načrtovane kompetence oziroma učne izide. Po imenu, namenu in vsebini se primerno umešča v predvideno področje in disciplino, povezan je z okoljem, v katerem visokošolski zavod deluje. Zasnova izvajanja študijskega programa ustreza njegovi vsebini, sestavi, vrsti, stopnji in namenu, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse ter kadrovske in materialni viri. In končno, pogoji za študij in obvezne sestavine študijskega programa so določeni, pregledni in razumljivi, ter omogočajo uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti vseh deležnikov v študijskem procesu.

Skratka, kot je podrobno obrazloženo v okviru besedil k standardom 1-5 Meril, menimo, da je predlagani enovit magistrski študijski program »Pravo« popolnoma skladen z Merili in izpolnjuje pogoje za prvo akreditacijo.

SUMMARY

In terms of its structure and content, the proposed Master's study programme "Law" offers students comprehensive knowledge and allows them to achieve established objectives and projected competencies or learning outcomes. In terms of its name, purpose, and content, it is appropriately placed in the context of foreseen area and discipline and has connections to the environment in which the higher education institution operates. The concept of the implementation of the study programme corresponds to its contents, structure, type, level, and purpose, meaning that study contents, implementation practices, human and material resources are well-adapted and ensured. Finally, study requirements and mandatory components of the study programme are well-defined, transparent, and comprehensible, and thus allow all participants in the study process to exercise their rights and fulfil their responsibilities.

In short, as detailed in texts accompanying standards 1-5 Criteria, it is our opinion that the proposed Master's study programme "Law" is fully compliant with the Criteria and fulfils the conditions for first accreditation.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti
Študijski program izpolnjuje zahtevane standarde kakovosti, pri čemer izkazuje nekatere prednosti, npr.: <ul style="list-style-type: none"> – konsistentnost in vsebinska povezanost posameznih predmetov in učnih načrtov ter študijskega programa kot celote – povezanost in skladnost ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov, določenih v učnih načrtih, s cilji in kompetencami študijskega programa in z njegovo vsebino glede na vrsto in stopnjo študija – ustrezen vrstni red predmetov oziroma razporejenost predmetov po semestrih in letnikih ter njihovo ustrezno kreditno ovrednotenje – povezanost vsebin študijskega programa, njihovo razmerje do uporabnih oziroma temeljnih znanj s področja in discipline ter idejni izbor vsebin, jasno opredeljenih in smiselno povezanih z aktualnim stanjem in razvojnimi trendi v znanosti, stroki oziroma – ustrezna umeščenost v epistemsko konjunkturo svojega področja in discipline – ustrezne razmere za uvid v prakso – ustrezni kadrovske in materialni viri – ustrezen sistem za uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti vseh deležnikov, vključno s študentkami in študenti s posebnimi potrebami in posebnih statusom.
Delno izpolnjuje standarde kakovosti
Nismo zaznali razlogov, ki bi povzročili zgolj delno izpolnjevanje standardov kakovosti.
Ne izpolnjuje standardov kakovosti
Nismo zaznali razlogov, ki bi povzročili neizpolnjevanje standardov kakovosti.

Odličnost

-Materialni pogoji za izvajanje študijskega programa. -Dvostranski sporazumi in število tujih študentk in študentov (gledano v razmerju do števila domačih študentk in študentov).
--

Zahvala:

Gospo Zali Sečnik (NAKVIS) se zahvaljujemo za koristne nasvete, podatke in prijaznost.

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.